

23. szám.

Junius 5-kén 1869.

Megjelenik minden szombatnapon egy iven sokféle képekkel ellátva.
 Előfizetést ár: Egész évre jan.—dec. 6 frt., 6 óra 3 frt., és 3 óra 1 frt 50 kr. —
 Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvársnál.
 Kiadó-hivatal: Pest, barátok-tere 7-ik sz. Hirdetések díja: 1 hasábos petitsor 7. kr.

XX. kötet.

Országgyűlési tudósítás.

A válaszfelirati vita.

(hivatalos abregée.)

Felolvastatott mind a négy válaszfelirati javaslat, az elsőt nem volt mit hallgatni, a másodikat nem hallgatta a jobboldal, a harmadikat nem hallgatta a balközép, a negyediket nem hallgatta senki.

Pulszky ur a maga javaslatát azzal ajánlotta, hogy „rövid prédikáció, hosszú kolbász.“

Horváth Döme ur azt mondta, hogy neki ez az egy válaszfelirat is sok. Legjobb lenne, ha a trónbeszédben mondottakat az ember csak egy a füle mellett eleresztené.

Felvilágosítja őt Csernátóny, hogy azért kell jobb oldali és baloldali válaszfelirati javaslat, hogy Kecskeméten az alsó városnak is, meg a felső városnak is meg legyen a maga öröme.

Eötvös miniszter bizonyítja, hogy ebben a mi képviselőházunkban meglehet bizni, mert a ki egyszer ide bejutott, az már annyira becsületes ember, hogy még a fiatal feleségét is rábizhatná a becsületére akárki.

Aczél Péter, látván, hogy aradi tarokk-partnere megint vis-a-vis ül neki, megkontrázza Tisza Kálmán ultimóját.

Mire antagonistája, Simonyi megrekontrázza s rögtön a vulpesére talál.

Erre a bíráló bizottság „helyet huzni“ parancsol. Minek szegény Halász Bódi adja meg az árát, neki kelletvén felkelni a helyéről. Már most az egész válaszfelirati vita alatt mindig rajta van az „osztás.“

Főtisztelendő Szamaszsza ur; megigérvén a hiveinek, hogy a mi prédikációt vasárnaponkint otthon el nem mondhat, azt itt fogja elmondani a képviselőházban, e kegyes fogadásának eleget tesz 38 foku melegben.

Irányi Dániel az „alvó leány“ történetével megneveteti a háznak mind azon tagjait, kik hasonló alkalommal „alvó férfiak“ szoktak lenni.

Andrássy Gyula miniszter ur meg van felőle győződve, hogy ha a delegatusoknak nem diák nevük volna, hanem magyar, például ha

ugy hinák őket, hogy „dolegatyusok,“ akkor igen népszerű emberek volnának.

Tóth Kálmán végzi beszédét ezen mondattal: „ceterum cartham hirlapbilloginatum delendam esse censeo.“

Németh Bercezi azzal az állítással, hogy otthon felejtette a fiókja kulcsát, s most nem mondhatja el a hosszú beszédét, rászedi a publikumot s szorít magának annyi időt, hogy elmondja, mit tanult a jobboldalon lakozó veresbogyékról és caraili-madarokról.

Revangeot ad neki érte Királyi Pál ur, viszont előadva, mit tud ő meg a szajkók és rigók történetéből.

Ezután Kakas Márton, ugyan örülvén, hogy ez ornithologiai discussióból az ő madár virtusai kimaradhattak, átér a conchyliológiára, s beszél az általa felfedezett csigákról; minők a a murex quercapolitanus honvédiensis, mely nevezetes lassu előhaladásáról.

Kaucz Gyula sorba kóstolja az ellenzéki szónokok beszédeit, s mindeniket igen keserűnek találja s leülvén savanyu képpel, édes kézszorításokat kap a miniszterektől.

Két nap mulva szolgál neki aztán Simonyi Ernő még egy kis paprikával is.

Kerkápolyi Károly rövid előadásában bebizonyítja Gellert nyomán, hogy a rókának a farka csakugyan ötödik láb; valamint hogy a delegatio ötödik kerék az alkotmányban.

Andrássy Gyula azt mondja, hogy a két országgyűlés négy háza közül egyik csak lesz hunczut.

Mire Simonyi Ernő ellenveti, hogy Eötvös szerinti minden képviselő becsületes ember.

S Andrássynak nem jut eszébe, hogy vissza felelné, ha nem is szóval, de legalább fütyülve nótában azt a választ, hogy „jai de ** a német.“

Végül előáll Tisza Kálmán s concertet ad a házban, végig klavirozván a jobb oldal szónokain, a szerint idézvéen elő vékonyabb és vastagabb hangokat; néha a trombitát is megszólaltatja, mikor Ivánka Zsiga billentyűjét megüti, máskor a pedal-bass-t engedi megzendülni, midőn Pulszky tyukszemére rálép; végzi pedig egy általános fuga del diavoloval, mely az ellenséges zongora minden klapiját mozgásba hozza.

A végének a vége után végre felszólal

Andrássy, hogy azok számára, a kik a törvényt nem értik, a kormány kész privat leczkékét adni s ehhez neki joga van.

Melynek végeztével Ghyeczy Kálmán feláll s egy mozdulatával tengeri vihart idéz elő. Az egész jobboldal megpaczolajodik haragjában. Az elnök végre szóhoz jut s kérdi tőle.

mit akar?

Ghyeczy Kálmán ártatlan arcczal azt mondja.

„Én csak kérdeni akartam a tisztelt háztól, hogy szabad-e nekem a bevezett tárgy után a miniszter ur állításaira annyit mondanom, hogy kereken tagadom!“

No iszen lett arra ordítás; „nem szabad! nem szabad!“ De már késő volt. A biz elmondta, hogy „kereken tagadom“

Ivánkodhattak már aztán.

Vigasztalódás.

Tisza. Ne gondoljátok, hogy azért van Magyarországon jóllét, mert azt ti csináltátok. Van bizony azért, mert hát a jó isten adott elegendő esőt s termett a magyar embernek elegendő buzája.

Andrássy. Igen ám, de azt az esőt mi okoztuk, az egyptomi kövér tehenet mi csináltuk a közjogi kiegyezés által.

Tisza. Jól van hát, legyen! De ha az esőt és jó termést ti okoztátok, akkor azt is engedjétek meg, hogy ha majd szárazság, inség és egyéb elemi csapás következik be, arra is hasonló joggal mondhassuk, hogy azt is ti okoztátok a közjogi kiegyezés által.

Andrássy. Ohó! nem leszünk mi már akkor kormány!

A l a p o s o k.

A. Ezek az új honvédek ugyan szánandóan néznek ki.

B. Azért még se fogja őket bántani az ellenség.

A. Ugyan miért?

B. Hát azért, mert — megesik rajtuk a lelke.

A. Kertikapor Károly is beszélt hát, még pedig nagyon sokat.

B. Se baj, hallgat majd Ciotta helyette is.

Jókai Mór beszéde.

A hogy az országgyűlésen elmondta.

A hogy a „Pesti Napló“-ban megjelent.

Mind a kettőért jót áll Junius Brutus,

hogy az egyikben egy szó sincs, a mi a másikban is meg lenne

Én nem azt a 30 milliót sokallom, a mibe nekünk a közö: hadsereg kerül, hanem azon védelmet keveslem, mit 30 millióért kapunk. Nem vagyunk megvédelmezve.

Magyarországnak 48—49-ki hadserege került egy év, azaz 12 hónap alatt 32 millió forintba. És e sereg bakancs és puská nélkül volt, ujonnan kellett mindent kiállítani. Mi ezen hadsereggel kiállottunk egy téli és egy nyári hadjáratot, e hadsereg öt várat ostromolt, hármát be is vett, és két várat védelmezett 12 hónapig. És mind ez nem került annyiba, mint a mostani békelábon álló, guggon ülő egységes hadsereg.

Ha pedig az egységes hadseregből 50,000 ember működik, mint 64-ben, az kerül 175 millióba; ha 250 ezer ember áll a csatatéren két hónapig, mint 59-ben, az kerül 258 millióba, ha az egész hadsereg talpon áll hat hétig, mint 64-ben, az kerül 300 millióba; ha pedig oly háborút viselünk, melyben egy puskát sem löttünk ki, csak határt őriztünk két évig, az kerül 500 millióba.

Mit csinálnánk a magunk hadseregével? Bizony nem neveznénk ki 28 feldmarschallt, 150 feldmarschallajdinantot, 200 generálist és 430 obristot egytől egyig szolgálaton kívül, kik nem szolgálnak egyébre, mint hogy ide nyujtják a nyakukat, hogy legyen hova kirakni az aranyörvöket parádénak. Milliókba kerülő citadellát sem építenénk, hogy legyen hova kirakni a lámpionokat, ha illuminálni kell. Vágómarhát sem vennénk 20 frrtal drágábban, mint a hogy kinálják, s két hét múlva nem adnók el 20 frrtal olcsóbban, mint a mit kínálnak értők. Hanem kibontanók a háromszin zászlót, kiosztanánk 300,000 nemzeti kokárdát, s ha egyszer a panganét kezében volna annak a magyar bakának, e szóra: előre! jobban megvédené Magyarországot, mint a huszszor drágább felemás hadsereg.

Tisza Kálmán feliratát pártolom.

Haynau igen derék ember volt, lévén a szakállá is bajusz. Haynau született nyolcz éves korában, szüleinek véletlen távolléte alkalmával. Már születése előtt elárulta, hogy belőle kitünő gazda lesz, mert gyakran kirándulgatott a prágai Belvederre ürgét fogni. Atyja be sem várta, míg megszületik, hanem egyenesen beadta a wienerneustadti gazdasági intézetbe. Itt csakhamar annyira kitüntette magát, hogy kicsapták. Jeles tulajdonainál fogva odavitte, hogy megházasodott s e pályán haladva lön belőle tizennégy tagból álló családapá.

Magyarországot érte az a szerencse, hogy e kiváló talentumnak tért nyitott a kitünésre. Tudjuk, hogy ez előtt ugy két deceniummal hazánk közgazdasági viszonyai még nagyon fejletlenek voltak. A falvak, városok rendetlenül voltak építve. Ezeket ő rasirozta. Épen mint Napoleon Páris szabálytalan utcáit. Az erdők ki voltak pusztítva. Ő a dombokat beültette fákkal. Aradon például tizenhárom ültetett s rögtön rájuk aggatta a gyümölcsöt is. Gázvilágítás még akkor nem lévén, kikereste azon embereket, a kiknek szelleme messze világított az emberi tudatlanság éjelében s felhuzatta őket a lámpákra. Így terjesztette a felvilágosodást. Az ország talaja ki lévén merülve, azon is tudott segíteni. Jól tudta ugyanis, hogy a kimerült föld újból megtermékenyítésére legalkalmasabb az embervér. Megöntözte azzal és az ország felvirult, a mint az a „Blick“ című jeles krónikában ma is olvasható.

De az érdemnek meg van azon átka, hogy nem ismerik el. Ő neki is funia kellett Londonba. Itt a szabólegények posztónak nézték s kantuskát akartak szabni belőle. E feletti bánatában meghalt éhen.

Hamvaiból feltámadt a Pulszky válaszfelirata, melyet hazafiui kötelességemnek ismerek a részletes vita alapjául ajánlani.

Spanyolország és a Pesti Napló.

Spanyolország épen az ellenkező bajban sinylődik, mint a Pesti Napló.

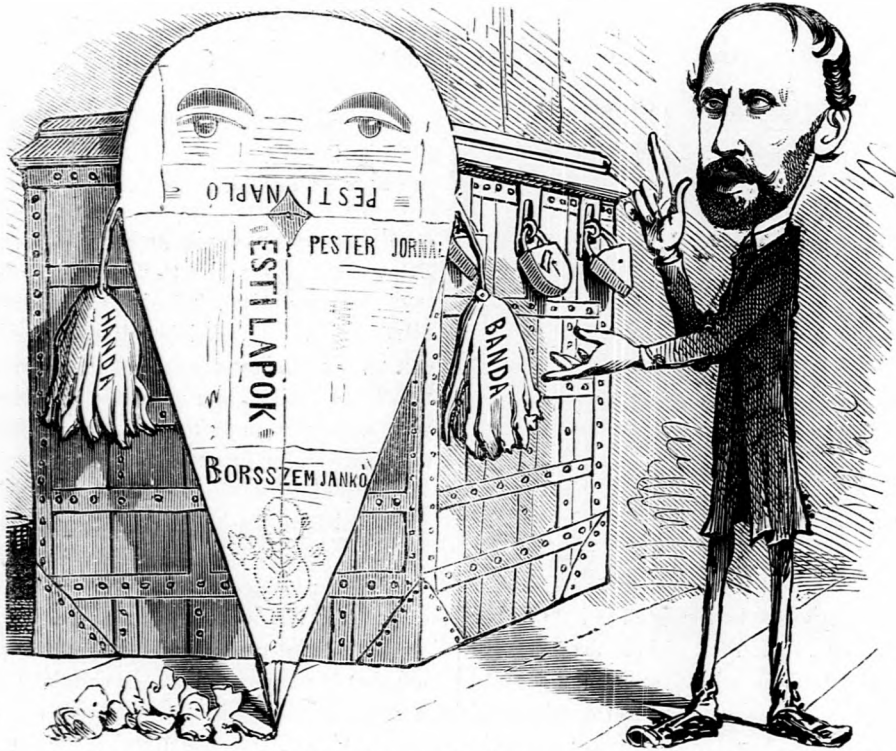
Spanyolorzágnak az a baja, hogy nincs királya. A Pesti Naplónak az a baja, hogy van Királyija.

Spanyolország rendre küldi a bizottmányokat,

hogy fogjanak neki királyt. A deákpárt is küld bizottmányt, hogy tegye valahova Királyit. — Mind a két dolgon nagyon könnyű segíteni.

Küldjék el spanyol királynak Királyit.

Királyi Pál sarkánya.

Ime tisztelt uraim, ez a majoritásnak ama sarkánya, mely a maga kincsét oly féltékenyen őrzi!

A főur a képviselőházban 32 fok melegben.

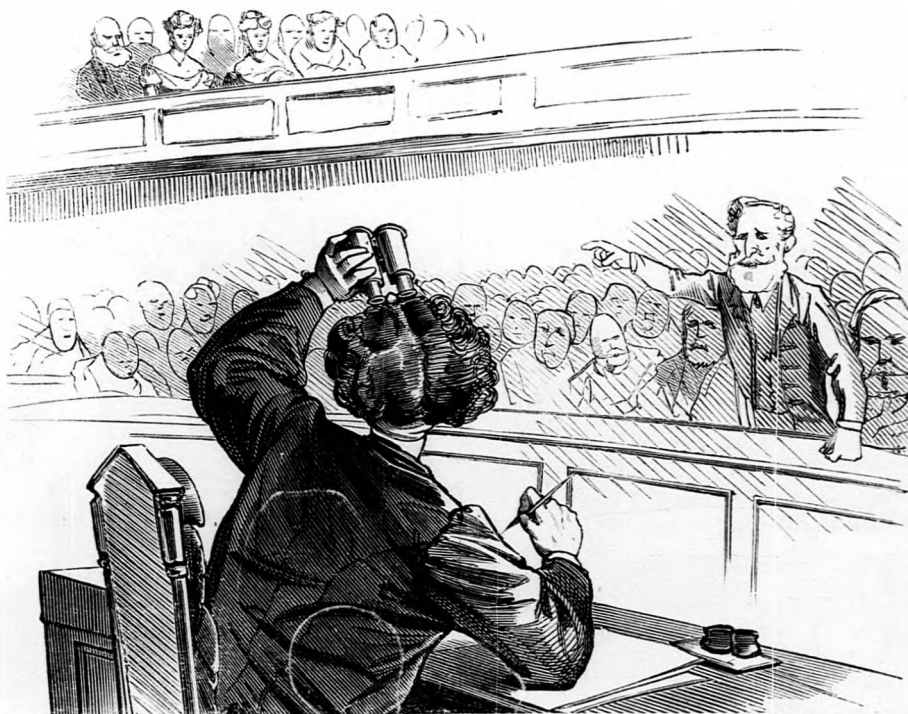

Ime a herczeg is megtanulja, mit tesz az: „orczád veritékével keressed a te kenyeredet.

Gulliver a liliputiak közt.

Jaj Deák bácsi, ne induljon még beszélni, csak még egy napig ne; akkor aztán mi, majoritás szüzei, kénytelenek vagyunk mind elállni s nem mondhatjuk el, a mit a választóinknak szántunk.

Panaszkodnak a képviselők, hogy mikor fel akarják jegyeztetni magukat a szülésre, a jegyző szeme mindig másfelé jár.

Hol kellene annak a képviselőnek ülni, a ki fel akarja magát jegyeztetni, ha azt akarja, hogy a jegyző meglássa?

Buksi ur felfele bukásai.

„Hatvanegyben, mikor alkotmányban volt, megválasztottak esküdtnek; miután egyike voltam a megyei okos embereknek.

„Hatvankettőben a provisoriumban, kineveztek 'szolgaöirónak; mivel hogy egyedüli okos ember voltam a járásban.“

„Hatvanhétben, mikor az alkotmány vissza jött, megválasztottak főszólgabirónak, minthogy egyike voltam a legokosabb embereknek a környékben.“

„Ha most bejön a megyerendezés, bizonyosan kineveznek alispánnak, mert akkor én leszek a legokosabb ember a vármegyében. Nekem mindegy. A megyebizottmány is sógorom, a miniszterium is sógorom. Urambátyám megválasztat. Urambátyám kineveztet. Azért vagyok legokosabb ember.“

Ugyanaz a kérdés.

a) a bírói vizsgán.

Censor. Kinek van joga törvényt magyarázni? Tanuló. A miniszteriumnak.

Censor. Maga elmehet. Még falusi nótáriusnak sem válik be, nem hogy miniszteri fogalmazónak. Tanuljon még egy esztendeig s akkor jöjjön megint vizsgát tenni.

b) az országgyűlésen.

Miniszterelnök. Mikor pedig országgyűlés nincsen, akkor törvényt magyarázni a miniszteriumnak van joga.

Jobb oldal. Éljen, bravó, derék! Ez aztán a mély tudományu diplomata! (Szünni nem akaró üdvözlés.)

c) az „Üstökös“ szerkesztőségében.

Kakas Márton. Hát van-e a miniszteriumnak joga törvényt magyarázni?

Junius Brutus. Épen annyi, mint félre magyarázni.

Sületlenségek.

7 Gorove miniszter urnál e napokban három terézvárosi izraelita választó polgár tette tiszteltét, fölkérvén őt, hogy azon jóindulatnál fogva, melyet az izraeliták iránt már máskor is tanusított, most született magzataiknál vállalja el a keresztapaságot. Ő excellentiája a kérelmet a kérvényezési bizottsághoz utasította.

+ Radnótfáy ur őméltósága rajta van, hogy a nemzeti színház közönségének minél változatosabb repertoirt nyújtson. E végből néhány hasznavehetlen tagot, mint Lendvay, Szigethi stb. elkészül csapni s helyökbe kitünő külföldi művészeket szerződtet. Ez ügyben már érintkezésbe is tette magát a Renz-circussal.

∞ Bécsben most nagy falragaszokon hirdetik: „Itten velocipédek kaphatók osztrák katona urak számára.“ Biz az jó lesz egy másik Königgrätznél.

Ama bizonyos csizmadia és felesége kérdései és feleletei.

— — Királyi Pál a „Pesti Napló“-ban azt mondja, hogy ez s ez nap a legnevezetesebbek egyike volt a válaszfelirati vitában. Nézem, hogy miért volt hát az a nap olyan igen nevezetes? hát akkor látom, hogy az nap az országgyűlésen — ő beszélt.

— — (Hát Deák Ferencz beszélt-e valamit az országgyűlésen?) Beszélt, de beszédje után abból a pártból, mely még Kautzot is agyongratulálta, senki nem szorított vele kezét.

— — Mióta Pulszky Ferencz megmagyarázta, csak azóta tudom, hogy mi az a válaszfelirat. (Hát mi?) A válaszfelirat olyan hordó, a melyik úgy kiált vissza, a mint bele kiáltanak. (Akkor hát üres? mert a tele hordó nem kiált vissza, akárhogy kiabálnak is bele.) Asszony, azt mondom, ne izélj.

— — (Hát az egyiptomi vice-király nem jön Pestre.) Sajnálom Lauka Gusztit; már előre megírta róla a referádát, hogyan imádkozott három óra hosszáig Gül Baba 'sirjánál a budai mecsetben. Most ez a szép referáda kárba vész.

— — Omlik a parnaszszus, roszak a poéták. (Hogy-hogy?) A principális országgyűlési beszéde tele van numerussal.

— — (Igaz-e, hogy Livornóban egy osztrák generálist egy kicsit megszurkáltak?) Hallgass szerencsétlen! még meghallja valamelyik miniszter. Nem tudod, hogy a paritás azt hozza magával, hogy most meg egy magyar nagy ur szurkáltassa meg magát?

— — A sportsmenek számára kimutatást hoznak a lapok, hogy hány vadat lőttek az egyes országokban. Külön vannak beleszámítva a szarvasok, vadkanok, özek, farkasok. (Hát a bakok?) Azokról nincs extra kimutatás, tudván azt mindenki, hogy a lőtt bakok száma minden országban legio.

— — Most pedig olyan pápai pénzeket vertek valahol, melyben a pápának menykő nagy bajusza kecske szakállá és hosszú német pipája van. (Mit mond majd erre a „Magyar Állam“?) Hát azt, hogy az ilyen tiltott nyomtatványokat le kell foglaltatni — Péterfillérnek.

— — (A miniszterelnök azt mondotta, hogy a miniszteriumnak szabad a törvényt magyarázni.) — Talán osztrákáznai?

— — (Hát kend mikor áll be honvédnek, apjuk? Majd ha németet is adnak hozzá, a kit üssek.)

— — Pestváros az, a melyik legjobban szívén viseli a népnevelést. Az iskolai bizottmány a multkor ülést tartott, melyen 82 városi képviselő közzül megjelent summa summarum — kettő. A többiek a jövő közgyűlésen indítványt fognak beadni, hogy azt a kettőt, mint a város képviselésére nem méltót, csapják ki. Nincs kétségem benne, hogy az indítványt a közgyűlés elfogadja.

— — Asszony, én nagyon félek, hogy az a Tréfort még a jó „öreg urat“ is kihireszteli földfelosztónak. (Ugyan már mi jut eszébe kendnek?) No hiszen emlékezhetsz még arra a szép hasonlatra, mikor elbeszélte, hogy Anteus, valahányszor a földhöz verték mindannyiszor új erőt, új „életet“ gyűjtött magának abból. Már most hát ha az a szegény tudatlan nép másként találja magyarázni ezeket a szép szavakat. (Nem lehet ezeket másra magyarázni.) Dehogy nem lehet! Hiszen az öreg ur maga mondta, hogy a nép szeret más értelmet tulajdani a szavaknak: lám, mikor Irányi Kárpátoktól Adriáiig terjedő földet ígért a népnek, ez valóságos felosztható földet értett ez alatt. Maga mondta az öreg ur.

— — (Vajjon mit keresett az a sok nagy ur, országgyűlési képviselő, miniszteri hivatalnok a P. Napló szerkesztőségében?) Jaj asszony bizonyosan a lesz az a komissio, a kit a deákpárt a beteg Kemény Zsigmondhoz küldött, hogy jöjjön meg.

Azt gondoltam megjed.

Ivánka Zsigmond. (közbevág) Hol van az a csökönyös párt, hadd hallom, mely a nemzet vágyait elérhetetleneknek tünteti fel? No merje még egyszer mondani, hol az a párt, mely a nemzet jogosult kívánalmainak teljesítését hosszú időkön keresztül lehetlenné teszi? Halljuk no! mutasson rá! No merje még egyszer a szemembe mondani, a ki lelke van. Lássuk azt a kurázsit; hol az a párt?

Tisza Kálmán. Ott a hol a közbeszóló ül; mert a ki ennyire henczeg, az találva érzi magát.

Ivánka Zsigmond. Ejnye! no ezt nem hittem volna. Így már tökéletesen megnyugszom.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Jókai Mór.

Lakása: Stáció-utca 80. szám alatt.

Pest, 1869. Nyomt az „Athenaeum“ nyomdájában.

(Barátok tere 7-ik szám.)

Rajzolja: Jankó. — Metszi: Pollák.